

med den almindelige Hærorrdning i Landet. Det er dette, som jeg troer, at man maa komme til, og jeg troer derhos, at Bornholmjerne, naar Forandringen engang er fæstet, ville være tilfredse dermed, skjøndt de ville stride derimod under Overgangen. For Diebliffet seer jeg imidlertid, som før sagt, godt, at et Forslag derom ikke kan sættes igjennem, og jeg troer maastee at burde tilføie, at det ikke engang burde stee strax. Jeg troer, at det vil være godt, at Bornholmjerne først ved den Form, som hele Sagen vil faae efter dette Forslag, i en vis Periode blive fortrolige med at tjene i den almindelige danske Hær, og dermed blive de fortrolige ved at udskrives til at gennemgaae Recrutfkolen og ligge nogen Tid til Tjeneste sammen med andre Udskrævede, ved overhovedet i de to første Børnepligtsaar at have samme Vilkaar som de øvrige Børnepligtige. Dette troer jeg vil danne den naturlige Overgang, hvorigjennem man senere hen vil komme til at opgive den særlige bornholmske Væbning eller indskrænke den til de for den naturlige Grændser.

I Sammenhæng hermed staaer, hvad jeg dernæst vil sige, at jeg heller ikke kan være uden Betænkelighed ved Forslaget om at give Bornholm 2 Artillericompagnier istedetfor 1. Jeg troer, at en særskilt Væbning som den bornholmske, saaledes som den iøvrigt vil blive efter Forslaget, som det nu foreligger, paa hvilken man ikke, uden at behyrde hele Landet, kan anvende særdeles Meget med Hensyn til Uddannelsen, bør sammensættes efter saa simple Former som muligt. Dertil vilde nu for det Første, troer jeg, høre, at man skulde holde sig til alene at have Infanteri og Artilleri, og at man aldeles skulde opgive at have Cavalleri i Væbningen, med Undtagelse maastee af en Snees beredne Mænd til at gjøre et Slags Ordonnantstjeneste. Hvad angaaer de før omtalte Rydsvagter, som Cavalleriet skulde afgive, saa tør jeg nemlig nok sige, at en Infanterist vil kunne holde ligesaa godt Udskif paa Dens Rytter med, hvad der nærmer sig, som en Cavalle-

rist, og, forsaavidt det dernæst gjælder om at bringe Melbning derom til Commandanten, saa behøver man dog ikke at være indegerceret som Dragon for at kunne ride med et Bud; at holde en Cavalleriescadron paa Den blot for at befordre Melbningen, er virkelig Luxus. Men Spørgsmaalet er dernæst her: Er det helbigt at komme ind paa det Standpunkt, som er antydet i den ærede bornholmske Landstingsmands Endringsforslag at gjøre det bornholmske Artilleris Organisation mere sammensat ved ogsaa for dets Vedkommende at gennemføre en Inddeling i Feltartilleri og Fæstningsartilleri? Fæstningsartilleri vil jo her kun sige: Artilleri for faste Standsjer ved Kysten; men hvorfor skulde det ikke kunne slaes sammen med Dens øvrige Artilleri, saaledes at der ikke blev forskellige Afdelinger? Der er et Punkt, som herved kommer i særlig Betragtning, nemlig Mandstabs Uddannelse. Jeg har maastee overhørt Noget i den høitærede Krigsministers Foredrag, som kunde have klarret mig dette Punkt. Skal der være 2 Artillericompagnier paa Bornholm, og skal hele den bornholmske Væbning uddannes mere end hidtil, saa maa man ikke i disse Artillericompagnier optage Folk, der ikke have gennemgaaet Artilleriskolen her som Artillerister. Det antager jeg idetmindste er Mening, men maastee tør jeg i Forbigaaende spørge den høitærede Minister, om det ikke er Mening. (Krigsministeren: Jo!). Men naar det er Mening, saa maa man, for at kunne faae to Artillericompagnier paa Bornholm, tage saa mange Flere af de bornholmske Børnepligtige og indsætte dem som Recruter ved Artilleriet her; da disse imidlertid efter en kort Tjeneste ville gaae over til Væbningen, saa vil man jo derved svække Artilleriet. Artilleriet her kommer altsaa til blot for den bornholmske Væbnings Diemed, uden at beholde nogen fremtidig Disposition over Mandstabet, at uddanne, ikke alene saamange Recruter, som der hører til at danne 1 Artillericompagni, men saamange, som der behøves til at danne 2 Compagnier. Jeg sy-